

22 Michael Kelly, 34M, Pádraig Ó Ceannabháin, 36P; *Na Córthaí; Gaeilge in Albain; 'Cé rinne é sin?'*

Michael Kelly, 34M (M), Coill Sáile; Pádraig Ó Ceannabháin, 36P (P), Coill Sáile; Pár Tm Phaits agus Mich. Kelly 24.11.94 α side A. Recorded by Brian Ó Curnáin (B), 1994.

- M | nə 'ko:χəĩr̥ |
2 P | b̥ ei 'd̥ ox 'æːn̥ 'h̥eːn̥ |
[B]
4 M nə 'ko:χəĩr̥ |
P 'b̥ ei |
6 M t̥r̥ f̥iəd̥ sə 'g̥ruk̥ f̥iːn̥ 'h̥uːəs̥ |
P 'b̥ ei |
8 [B]
M 'f̥aːa |
10 [B]
M 'ɑːt̥ ə wuːt̥ 'k̥lɔχə 'moːɐ̯ n̥iːs̥ nə 'ko:χəĩr̥ | 'koːʔ | wakə t̥uː nə 'ko:χiː ə v̥'iːχ
12 'faːd̥oː ɑ̃ⁿ |
P 'sl̥ɑːnt̥ ə |
14 [B]
M 'sl̥ɑːnt̥ ə 'w̥ɑ̃^ɑ |
16 [B]
M 'ko:χiː 'moːɐ̯ eg̥ 'd̥iːn̥ ə̃ s̥ | 'buːʔ | 'ɐɑːt̥ə | 'k̥ɑːkiː 'moːɐ̯ 'hiːs̥ aːk̥əb̥ | ɑ̃n̥ | əg̥ə
18 | əns̥ə 'g̥oːɐ̯f̥iə |
[B]
20 P koː | f̥iːn̥ |
M n̥'i̯ akə tu̯ ẽ^o 'χoːɐ̯χə 'f̥iːəv̥ |
22 [B]
M h̥ə̃ɑ̃ |
24 P f̥æː | d̥'eːr̥h̥ən̥ |
[B]
26 M nə 'ko:χəĩr̥ |
P f̥æː |
28 [B]
M ed̥'ər̥ nə 'ko:χiː ʔg̥əs̥ ən̥ 'ɑ̃:wəχ |
30 P soːrt̥ 'k̥'iːn̥ ɑːl̥ | 'k̥lɔχiː v̥'i̯ 'iːnt̥əb̥ v̥'iː kosuːl̥ l̥'e 'koːr̥hə
[B]
32 P n̥u̯ r̥iud̥ ə'k̥'iːn̥t̥ əg̥əs̥ | 'b̥ɑːft̥ uː
[B]
34 P nə 'koːr̥hiː oːr̥b̥ |
M 'b̥ɑːft̥ uː nə 'ko:χər̥ |
36 P 'fo 'n̥'iːf̥ | f̥iːn̥ ẽ 'xiː 'roːf̥e |
[B]

38 P 'fī | 'fæ̃ |
 [B]
 40 ...
 M | k'ēn so:ɐ 'ɑ:t' e' 'a:ləbən' |
 42 [B]
 M h̃ə:̃ |
 44 P | 'ɑ:t' 'vr'ɑ: |
 M ta 'ge:lǵ' ē n | ?ən | ən 'a:ləbən' nafi w^{il} |
 46 [B]
 P o: 'ta: | ta: |
 48 M tɑ' |
 [B]
 50 M bai ɖæ:ɖ s 'do:hi |
 P 'o:rə 'ʃu:rɑ:ɬ' ə |
 52 M wil' ēn 'L'æ:gəⁿ | tɑ' 'L'æ:gən ēř' ə 'ŋe:lǵ' ə ta ũn |
 [B]
 54 P 'ɑ' |
 [B]
 56 P 'o: tɑ' ʃe |
 M 'd'ɛr'hədi:ʃ gə wut 'mūd' ə 'təuχ kə'ʃk'upi'
 58 P ʃæ' |
 M ɛr' ə 'ŋe:lǵ' ə |
 60 [B]
 M t'ig'əm' |
 62 P gə 'd'i:r'əχ 'glā'n |
 [B]
 64 P māř ə | māř ə | xīn'ək' m'ē 'n'ij' iəd ə | ʃīn' iəd ə 'hægəx 'æ'n'ə māř
 d'ɛr'hə əg' 'iərə | ən'ʃə | əm 'bɑ:d ə hagəx ə'ʃt'ɑx | nūs māř ə |
 66 [B]
 P ta 'o:rā:n ə 'ʃtī:m'əř' kurh i:n't' ə |
 68 [B]
 P 'v'i: | 'ge:lǵ' ə | v'ix ge:lǵ' eg' ə 'dr'ɑ:m ə hagəx hiər 'æ'n'ə 'frefən' aχ |
 70 [B]
 P gə ro ʃe | n'ī rō 'mo:rā:n sə 'd'ifr'ixt ax gər.ɹ | nūs mīɖ' 'hē:in' | nā rō ʃe
 72 xə 'he:skə ʃīn' māř d'ɛr'hə: 'ɑ: 'r'i:r' ə |
 [B]
 74 P i: 'hi'ʃk'ənt' |
 M ta 'ɖif'ər [or ɖif'rən] 'mūd' ə 'n'ij' ugəs ed' | ?ə | ?ɑ:t'əχi: 'hæ:χt ən'ʃo di:v
 76 əŋ | ,ye:lǵ' ə |
 P ...
 78 [B]
 P 'o: 'je |
 80 M ta 'ɖif'ən^s ed'ər' mūd' 'hē'n' əgəs | 'mī:n't'ər' 'vɔs 'muk |
 P | s 'o: 'ta: |
 82 [B]
 P 'o: 'ta: | ta ʃiəd ə 'ra: gə 'wil' |
 84 [B]
 P 'o: 'ta: | n'ī 'hē: n | n'ī 'hē: n | n'ī 'hē n | 'L'æ:gən 'k'ē:nə |

- 86 M ugəs ta: 'dʲif'əb 'mo:ɤ ed'ər' 'miɖ' 'hē:n' | oɖəs 'mi:n't'əf' nə 'ɖbʊk |
P o: n'ɪ hē: n' 'L'æ:ɖən
- 88 [B]
P 'k'ē:nə ta: n' 'ē:n ā:t' ə d'ig'ən tu: | 's' 'a: 'ta: | n'ɪ hē n' 'L'æ:ɖən
- 90 [B]
P 'k'ē:n ē |
- 92 [B]
P m 'ʃ'ā: 'je | 'ta: |
- 94 [B]
P 'ta: | 'ta: | 'ta: |
- 96 [B]
P 'je | 'xahəx |
- 98 [B]
M 'mānə̃m |
- 100 P ax xʊələ 'm'ɪfə | 'mā:s 'f'ɪər e' | ɖər sə 'ɖ'æ:rhu: 'ruə |
M 's' 'f'ɑ:ɤ 'ta 'ge:lɖ'ə |
- 102 P əs 'f'ɑ:r ə ta: 'ge:lɖ'ə |
M 'ʃæ' |
- 104 P ta əŋ 'ye:lɖ'ə 'x'ært |
[B]
- 106 P ta ʃe 'ra:t'ə |
[B]
- 108 M 'm'æ:s tu: |
[B]
- 110 M 'ɖ'æpa: ɖə wʊt 'ge:lɖ'ə 'wāh 'ha:ɣt ən'ʃo ,māf 'ɪn' |
[B]
- 112 P n'ɪ: 'x'æpən' 'e: | ɖə 'm'ox |
[B]
- 114 P ax ɖə m'ɪ:n 'dɪ:n'ə ɖa: 'ra: |
[B]
- 116 P mār d'erha |
[B]
- 118 M | a:x 't'u:ɤhə 'mūd'ə | 't'u:ɤhə 'mūd'ə 'uətəɣ 'f'er' ən'ɪʃ er' 'uətəɣ 'f'er' |
P | 'ʃæ' |
- 120 [B]
M ax 'mi:n't'ər' | nə 'ha:t'ə 'ʃi:s 't'u:ɤhə ʃiəd 'ɤo:pə 'f'er' er' |
P ʃæ 'ro:pə 'f'er' |
- 122 M ^{gəs} 'd'erəŋ ɖər 'b'ɪn' ē: ŋ' 'k'æ:ɣt |
P 'ʃæ' | 'ʃæ' |
- 124 ...
- 126 M oɖəs 't'u:ɤhə mūd' |
P n'ɪ:l' |
- 128 M 't'u:ɤhə 'mūd'ə 'ba:ɤəni: 'n'ɪ'ʃ | er' |
P ba:ɤəni: nə 'wa:ti: |
- 130 M 'wa:ɤəni: 'fa:ti: |
[B]
- 132 P | m: |
M oɖs t'u:ɤhə 'mi:n't'ər' ə | nə | mi:n't'ər' ə ti:w 'ma:x | 'dæ:səxi: oɣəb |

- 134 [B]
P 'fæ 'wānōm |
- 136 M m'æ̃s tu' k'ē 'æ:n'ī ta 'k'æχt ɔ̃n'f'ūn' |
P n'īl'əs ām 'b'o: |
- 138 ...
[B]
- 140 P | k'e: 'rīn'ī: 'iəɖ 'fīn' |
M | k'e: 'bīn'ī: 'iəɖ 'fīn' |
- 142 P m | 'fæ |
M k'e: 'bīn'ī: 'e: [or iə^d] 'fīn' |
- 144 [B]
- M *Na Córthaí.*
- 146 P *Beidh deoch a'inn héin.*
[B *Có-?*]
- 148 M *Na Córthaí.*
P *Beidh.*
- 150 M *Tá siad sa gcnoc sin thuas.*
P *Beidh.*
- 152 [B *A.*]
M *Sea.*
- 154 [B *Céard é sin?*]
M *Áit a bhfuil clocha móra nós na córthaí. Córth-. An bhfaca tú na córthaí a bhíodh fadó ann?*
- 156 P *Slainte!*
- 158 [B *Slainte!*]
M *Slainte mhaith!*
- 160 [B *Céard a bhí ann?*]
M *Córthaí móra. Rudaí móra ag daoine is, bo-, rála- [or dhá l[á]-], — Cácaí móra thíos acub ann, agu[s], isa gcórtha.*
- 162 [B *Córtha. Sea.*]
- 164 M *Có- — Sin,*
M *Ní fhaca tú aon chórtha ariamh?*
- 166 [B *Choinic, a mh'anam.*]
M *Hea.*
- 168 P *Sea, déarthainn.*
[B *Agus cór-, na córtha, na córthaí, ab ea?*]
- 170 M *Na Córthaí.*
P *Sea.*
- 172 [B *Hea.*]
M *'Eidir na Córthaí agus an Ábhach'.*
- 174 P *Sórt cineál clochaí a bhí iontub a bhí cosúil le córtha*
[B *M.*]
- 176 P *nó rud eicínt agus baisteadh*
[B *Eathea.*]
- 178 P *na Córthaí orthub.*
M *Baisteadh na Córthaí.*
- 180 [B *Sea.*]
P *Seo anois. Sin é an chaoi a raibh sé.*

- 182 [Utha.]
P Si-, sea.
- 184 [Utha.]
...
- 186 M Cén sórt áit é Albain?
[B Hea. Áit bhreá, a mh'anam.]
- 188 M Hu.
P Áit bhreá.
- 190 M Tá Gaeilge in, in, in Albain nach bhfuil?
[B Tá, go leor Gaeilge.]
- 192 P Ó! tá, tá.
M Tá.
- 194 [B Is mó Gaeilge atá in Albain ná in Éirinn.]
M 'By dad!' Is dóichí.
- 196 P Óra siúráilte.
M An bhfuil aon leagan? Tá leagan ar an nGaeilge atá ann.
- 198 [B Á! tá.]
P Tá.
- 200 [B Tá sí 'differ'-áilte go maith.]
P Ó! tá sé —
- 202 M Déarthaidís go bhfuil muid ag labhairt ro-sciobthaí
P Sea.
- 204 M ar an nGaeilge.
[B Ach tá siad sin iad héin sciobthaí ach go bhfuil siad 'differ'-áilte linne.]
- 206 M Tigim.
P Go díreach glan.
- 208 [B Tá.]
P Mar u-, mar u-, choinic mé anois iad u- — Sin iad a theagadh a'inne, mar a
- 210 déarthá, ag iarraidh — anseo — an bád a theagadh isteach, ar nós mar a
[B Sea.]
- 212 P raibh Amhrán an 'Steameir' curtha inti.
[B M, m.]
- 214 P Bhí Gaeilge, bhíodh Gaeilge ag an dream a theagadh thiar a'inne froisin ach
[B Sea.]
- 216 P go raibh sé — Ní raibh mórán sa difríocht ach gur, ar nós muid héin, nar raibh
sé chomh héasca sin, mar a déarthá, dháiríre
- 218 [B M.]
P í a thuiscint.
- 220 M Tá 'differ' [or 'difference'], muidé anois agus eid-, áiteachaí thart anseo i
dtaobh an, Ghaeilge.
- 222 P ... [It is difficult to distinguish speakers' voices here.]
[B Tá. Tá. Tá.]
- 224 P Ó! 'yeah'.
M Tá 'differ' eidir muid héin agus muintir Ros Muc.
- 226 P Is ó! tá.
[B Ó! tá.]
- 228 P Ó! tá. Ní hé an, ní hé an, ní hé an, leagan céanna
[B Sin é.]
- 230 P Ó! 'yeah'.
M Agus tá 'differ' mór eidir muid héin agus muintir na gcnoc.

- 232 P *Ó! ní hé an leagan*
[B *M.*]
- 234 P *céanna atá in aon áit, an dtuigeann tú. Is á! tá. Ní hé an leagan*
[B *Tá.*]
- 236 P *céanna é.*
[B *Bhuel. Tá Gaeilge, an dtuigeann tú, thart le dhá mhíle bliain.*]
- 238 P *M. Tá, 'yeah'. Tá.*
[B *As cionn dhá mhíle bliain.*]
- 240 P *Tá. Tá. Tá.*
[B *Nach gcaitheadh difríocht a theacht ann.*]
- 242 P *'Yeah', chaitheadh.*
[B *Sin é a'd é.*]
- 244 M *M'anam,*
P *Ach chuala mise, más fíor é, gur sa gCeathrú Rua*
- 246 M *Is fearr atá Gaeilge.*
P *is fearr atá Gaeilge,*
- 248 M *Sea.*
P *atá an Ghaeilge cheart.*
- 250 [B *Ní hea.*]
P *Tá sé ráite.*
- 252 [B *Ní hea. Ára! ní hea. Ní hea.*]
M *Meas tú?*
- 254 [B *Ó! níl áit ar bith níos fearr ná chéile.*]
M *An gceapthá go bhfuil Gaeilge mhaith thart anseo mar sin?*
- 256 [B *Tá. Níl áit ar bith níos fearr ná chéile. Níl ...*]
P *Ní cheapthainn é, go mbeadh,*
- 258 [B *Seafóid.*]
P *ach go mbíonn daoine dhá rá,*
- 260 [B *Sea.*]
P *mar a déarthá.*
- 262 [B *'No'. Chuile áit agus a lea-*]
M *Ach tiúrhaidh muide, tiúrhaidh muide 'ualach féir' anois ar ualach féir.*
- 264 P *Sea.*
[B *M.*]
- 266 M *Ach muintir na háite síos tiúrhaidh siad 'rópa féir' air.*
P *Sea 'rópa féir'.*
- 268 M *Agus déarthainn gurb in é an ceart.*
P *Sea. Sea.*
- 270 ...
M *Agus tiúrhaidh muid,*
- 272 P *Níl.*
M *tiúrhaidh muide 'barrannaí' anois ar*
- 274 P *Barrannaí na bhfataí.*
M *bharrannaí fataí.*
- 276 [B *Ea.*]
P *M.*
- 278 M *Agus tiúrhaidh muintir an, na, muintir an taobh amach, 'dasacháí' orthub.*
[B *Sea.*]
- 280 P *Sea, a mh'anam.*
M *Meas tú cé a'inne atá ceart ansin?*

- 282 P *Níl fhios a'm beo.*
- ...
- 284 [B *Cén chaoi a ndéarann sib u-*, 'Who made them?', 'Who made them?']
P '*Cé rinne é sin?*'
- 286 M '*Cé rinne iad sin?*'
P *M, sea.*
- 288 M '*Cé rinne é [or iad] sin?*'
P *Sea.*
- 290 [B *Sea.*]